peale nende 68 assistenti ja kliinikute-ordinaatorit, 3 kunstideõpetajat ja 1 tähetorni-arvutaja, s. o. 177 isikut. — 1889. a. sai ülikool oma veevärgi, mille reservuaar seati Toomi varemetele. Aa. 1894—1895 ehitati magnetismi uurimise paviljon Kassitoomele, 1895. a. tähetorni lähedusse väike ümmargune torn zeniitteleskoobi jaoks. 1898. a. sai botaanika-instituut Laia uuli äärde laboratooriumihoone. Aa. 1902—1904 ehitati üliõpilaste ühiselumaja Hetzeli uul. nr. 1, kus praegu asub Riigi Keskarhiiv ja ülikooli meteoroloogiajaam. Aa. 1911 - 1914 suurendati naistekliinik kolmanda korra ja avara tiiva juurdeehitamise teel, ehitati Aia uulile suur zooloogia-, mineraloogia- ning geoloogia instituut, Maarjamõisa väljale kaks moodsat kliinikuhoonet. Veski uul. omandati insener Götte maja lastekliiniku jaoks. Põllumajandus-osakonna tarvidusteks anti ülikoolile jäädavaks tarvitamiseks Maarjamõis (sept. 1911). Oli kavatsus ehitada ka uus raamatukoguhoone ja kirurgia-kliinik, milleks plaanid ja eelarved valmistati. Raamatukogu asjas esineti juba 1897. a. 258 000 rbl. krediidi palvega. Kuid need kavatsused jäid ilmasõja tõttu teostamata.

Vene ülikool suri sõjahaavadesse. Sakslaste pealetungimise pärast toimetati juba 1915. a. sügisel osa ülikooli varandust Permi, millele kevadel 1916 järgnes tähtsam osa, nagu raamatukogu ja kabinettide sisseseaded. Ülikool jätkas küll veel tööd kuni 1918. a. kevadeni, mil Saksa okupatsioonivõimud tema tegevuse lõpetasid. Augustikuul sunniti viimased kohalejäänud õppejõud ära kolima Voroneži, kus käima pandi uus ülikool. — Okupatsioonivõimud tegid muude balti saksa ülekaalu uuendamiskatsete kõrval ka katse ellu äratada vana Tartu saksa ülikooli. Selleks kasutati vene ülikooli saksa soost õppejõude ja väeteenistuses olevaid Saksa ülikoolide nooremaid professoreid. 15. IX. oli ülikooli pidulik avamine. Üliõpilasi kogus 1006, eeskätt balti sakslasi ja juute, kuna eesti üliõpilased oma enamuses okupatsiooni-ülikoolile kuulutasid boikoti. Vaevalt 3-kuuse tegevuse järele tuli sõjaväe võimule rajatud ülikool lõpetada, sest vahepeal oli juba iseseisva Eesti Vabariigi Valitsus maksvusele pääsenud. 1. XII. 1918 andis Saksa 8. sõjaväe ülemkomando asemik ülikooli ametlikult üle Eesti Ajutise Valitsuse volinikule H. Luhale ja avatava Eesti ülikooli kuraatorile P. Põllule ja lahkus kogu õpetajaskonnaga samal päeval Tartust.

28. I. 1919 võttis ülikooli kuraator oma hoolde ka endise loomaarstiinstituudi, mille varandused 1917. a. sügisel olid viidud Saraatovisse ja mille Saksa väejuhatus jälle lühikeseks ajaks tegevusse oli pannud ja Eestist lahkudes üle andmata jätnud.

Et selle asutise saatus Eesti ajast peale on lähedalt köidetud ülikooli omaga, siis olgu siin esitatud mõned andmed tema asutamisest ja seisukorrast. 14. I. 1848 asutati Tartu veterinaarkool. 8. V. 1873 muudeti see keisri käsul kõrgemaks õppeasutiseks, veterinaar-instituudiks. Ajajooksul soetati temale suurem kogu hooneid Vene uulil. 1. I. 1914. a. oli instituudi õppetöös: 5 korralist, 2 korralist emeriteeritud ja 3 erakorralist professorit, 1 dotsent, 3 prosektori - abi, 3 assistenti, 1 laborant, 3 õpetajat, 1 õpetatud sepa abi ja 1 muu õppejõud, kokku 23 isikut. Üliõpilaste arv oli 341, nende hulgas kümmekond eestlast. Instituudi ülalpidamiseks saadi 1913. a. kroonult 67 637 rbl. 40 kop., kuna muu kulu 20 958 rbl. 37 kop. ammutati teistest allikatest ja õppemaksust. Instituudi raamatukogu sisaldas 27 771 numbrit ja oli oma täielikkuse poolest üks paremates sellekohastest. Instituudi juures töötas 3-aastase kursusega loomavelskrite kool, 34 õpilasega (1. I. 1914). Õpetust andsid siin instituudi õppejõud.

Tartu, lk. 654